گفت‌وگو

میترا شهبازی

مدیر کل حفاظت محیط‌زیست مازندران در گفت‌وگو با جوان:

آلمانی‌ها برای بازیافت زباله در جویبار سرمایه‌گذاری می‌کنند

امحای پسماندهای مازندران به معضلی لاینحل تبدیل شده است، چراکه بیش از ۳ هزار تن زباله در روزهای عادی و چندین برابر این حجم در زمان ورود گردشگران، تولید می‌شود. به‌رغم اینکه شیوه‌های متعددی برای امحای این حجم از پسماندها طی سال‌های گذشته در نظر گرفته شده است، اما با توجه به اقلیم مرطوب مازندران، اغلب پروژه‌ها با شکست مواجه شده‌اند. از این‌رو به سراغ حسینعلی ابراهیمی کارنامی، مدیر کل حفاظت محیط‌زیست مازندران رفتیم تا گفت‌وگویی در این رابطه داشته باشیم که در ادامه می‌خوانید.

معضل امحای زباله‌های مازندران چند سال است که جدی شده است؟

سابقه دفن زباله در مازندران به بیش از ۵۰ سال گذشته برمی‌گردد و هر روز بر حجم پسماندهای تولیدی افزوده می‌شود. میراثی که از گذشته باقی مانده و خوشبختانه طی چند سال اخیر با هوشیاری مردم و مسئولان به صورت جدی در حال پیگیری است به طوری که از حدود چهار سال گذشته اقداماتی در راستای اجرای شیوه‌های جدید امحای زباله شروع شده است. البته باز هم با توجه به حجم تولید بالای پسماندها، این اقدامات کافی نبوده و نیست.

با این تفاسیر چرا آنقدر دیر بحث مدیریت پسماند در مازندران مورد توجه گرفت؟

در گذشته گره‌های قانونی بسیاری برای اجرای شیوه‌های مدیریتی جدید پسماند وجود داشت که اکنون با جلسات متعددی که برگزار شده است، قدری از این معضلات کاهش یافته و رفع مشکل پسماند استان‌های شمالی به خصوص مازندران در ردیف اهداف اجرایی متولیان قرار گرفته است. امروزه با تدابیری که اندیشیده شده، تمام مجوزهای لازم برای سایت‌های بازیافت پسماند ابلاغ شده است. نتیجه آن هم در حال حاضر دو کارخانه است که یکی در ساری قرار است اواخر سال جاری و دیگری در نوشهر تا پایان سال ۹۷ به بهره‌برداری برسند. علاوه بر این با ورود هیئتی از آلمان، آنها هم قرار است در راستای احداث کارخانه بازیافت یک هزار تنی و تولید برق در جویبار سرمایه‌گذاری کنند. همچنین در منطقه عباس‌آباد مازندران هم سیستم مدیریت زباله موبایلی یا بهتر بگویم سیار در حال راه‌اندازی است که به مناطق مختلف حرکت می‌کند. چراکه احداث کارخانه‌های زباله سوز حدود سه سال طول می‌کشد و تا آن زمان لازم است، از شیوه‌های کوتاه مدت سیار بهره برد.

تمام این‌هایی که تاکنون گفتید شاید بخش کوچکی از زباله‌های تولیدی روزانه را جوابگو باشد، برای این حجم زباله که به گفته خودتان از ۵۰ سال گذشته در مازندران دفن شده است، چه برنامه‌ای دارید؟

برای زباله‌های قدیمی هم برنامه‌های متعددی داریم، از این رو قرار است اولین تصفیه خانه شیرابه در سایت دفن زباله ساری در کیاسر نصب و راه‌اندازی شود. این تصفیه‌خانه‌ها به زباله‌ها کاری ندارند و فقط شیرابه زباله‌ها را تا حدود بسیاری تصفیه می‌کنند تا از آلودگی منابع آب و خاک استان جلوگیری کنند. البته این تصفیه خانه‌ها هنوز تا استاندارد جهانی فاصله زیادی دارند و بخش اندکی از مشکلات پیش رو را کاهش می‌دهند. در حال حاضر به‌رغم اینکه مجموعه اقدامات خوب و امیدوار کننده‌ای انجام شده است، اما همچنان باید پیگیری و تأمین اعتبارات مناسب برای رفع معضل زباله‌های مازندران انجام شود.

در حال حاضر متولی رفع معضل زباله‌های مازندران کدام بخش‌ها معرفی شده است؟

با توجه به ضرورت مدیریت همه جانبه زباله‌های مازندران، در حال حاضر استانداری به صورت مستقیم به این مسئله ورود کرده است و برای مناطق شهری شهرداری موظف است مسئله را مدیریت کند و برای مناطق روستایی و حتی حاشیه‌ای هم فرمانداری‌ها این وظیفه خطیر را بر عهده دارند. در حال حاضر هم شیوه تفکیک از مبدا مورد نظر مسئولان است. در صورتی که این هدف محقق شود، نه تنها عملیات امحای زباله‌ها سریع‌تر انجام می‌شود، بلکه می‌توان از زباله‌های بازیافتی هم درآمدزایی کرد. اکنون دیگر شیوه زباله سوزی مورد نظر نیست و قصد داریم کارخانه‌هایی را توسعه دهیم که هم اشتغالزایی داشته باشند و هم از این طلای کثیف درآمدزایی برای استان صورت گیرد. این استان متعلق به همه مردم هست و تمام کشور باید در راستای مدیریت پسماندهای آن تلاش کنند.

کشت گلخانه‌ای در اردبیل به ۶۰ هکتار توسعه یافت

اردبیل

مدیر آب و خاک و امور مهندسی سازمان جهاد کشاورزی استان اردبیل گفت: با توجه به سیاست وزارت جهاد کشاورزی در سه سال اخیر میزان گلخانه‌های استان اردبیل از ۳۹ هکتار به ۶۰ هکتار ارتقا یافته است.

رحیم فرد در جلسه شورای حفاظت از منابع آب اردبیل با اعلام این خبر افزود: با تولید محصولات گلخانه‌ای برای اولین بار امسال موفق به صادرات این محصولات به کشور روسیه شدیم و قطعاً در سال‌های آینده با افزایش تولیدات این امر تقویت خواهد شد. وی تقویت صنایع تبدیلی و تکمیلی، توجه به تولید محصولات صادرات‌محور با تغییر رویکرد در کشت محصولات با ارزش افزوده را یادآور شد و گفت: توسعه کشت چغندر ریشه‌ای، زعفران، پسته، بادام زمینی و... جزو اولویت‌های استان اردبیل است. این مسئول با بیان اینکه از ۲۲۰ هزار هکتار اراضی کشاورزی استان اردبیل ۷۰ هزار هکتار به سیستم آبیاری مدرن مجهز شده و در ۶۰ هزار هکتار نیز کار عملیاتی در حال انجام است، افزود: در شمال استان اردبیل پروژه پایاب سد خدافرین با پیشرفت ۵۰ درصد و با حضور ۱۵ پیمانکار در حال اجراست و امیدواریم ظرف دو سال آینده این پروژه تکمیل و به بهره‌برداری برسد.

رونمایی از قایق خورشیدی و موتور سیکلت برقی بی‌صدا در بندرعباس

هرمزگان

قایق خورشیدی و موتورسیکلت برقی دو محصول از محصولات مراکز رشد و فناوری دانشگاه آزاد اسلامی واحد بندرعباس با حضور رئیس کمیسیون آموزش و تحقیقات مجلس رونمایی شد.

وزیر اسبق علوم و تحقیقات گفت: زیرساخت‌ها و تجهیزات این واحد دانشگاهی شرایط مطلوبی برای فعالیت‌های اقتصادی و تولید محصولات داخلی را فراهم کرده است و امید می‌رود به سرعت پله‌های رشد و بالندگی را پشت سر بگذارد. زاهدی افزود: استان هرمزگان با قرار گرفتن در موقعیت جغرافیایی مناسب و بهرمندی از مناطق و آب‌های آزاد و همچنین وجود صنایع بزرگ می‌تواند با ورود دانشگاه در بخش‌های مختلف صنعتی، زمینه تولید داخلی و اشتغال را به خوبی فراهم سازد. زاهدی خدمات دانشگاه آزاد اسلامی در کشور را چشمگیر و ستودنی دانست و ادامه داد: این دانشگاه با شناسایی نقاط قوت و توانمندی‌های منطقه توانسته با برنامه‌ریزی و کارشناسی استادان صاحب نظر خود مشکلات و تهدیدها را به فرصت مبدل سازد.

گزارش یک

محمدرضا هادیلو

حسین تهاوری | تسنیم

«اطلس دریایی» گره اشتغالزایی در استان‌های ساحلی را می‌گشاید

در کنار صنعت شیلات، ورزش‌های تفریحی آبی، آکواریم دریایی و راه‌اندازی تورهای گردشگری ماهیگیری از جمله جاذبه‌هایی است که می‌توان از آن برای جذب گردشگر در سواحل بهره برد

مهم‌ترین ظرفیت استان‌های ساحلی، دریایی است که با هزاران ویژگی می‌تواند نقطه عطفی برای شکوفایی و پیشرفت آنها باشد. در ایران استان‌های شمالی و جنوبی با راه داشتن به دریا و بهره‌مندی از داشته‌های این موهبت الهی فرصت بسیار خوبی دارند تا علاوه بر استفاده از آبزیان و توسعه صنعت شیلات، نگاه ویژه‌ای هم به گردشگری دریایی داشته باشند. مباحثی که فضای مناسبی برای کسب و کار و ایجاد اشتغال به شمار آمده و می‌تواند تمام کشور را از مزایای آن بهره‌مند کند.

با اینکه همیشه مطالب زیادی در مورد توانمندی‌های بسیار بالای استان‌هایی که به دریا راه دارند، عنوان می‌شود اما در عمل هیچ اتفاقی نمی‌افتد و گویی متولیان امر ترجیح می‌دهند تمام توان‌شان را بر روی حرف زدن متمرکز کنند و به همین دلیل فرصتی برای عمل باقی نمی‌ماند. با گذری به شهرهای ساحلی شمال کشور به خوبی می‌توان مشاهده کرد که به‌رغم برخورداری از نعمت دریا هنوز از ظرفیت‌های گردشگری دریایی بی‌بهره هستند و در صورت اهتمام مسئولان و سرمایه‌گذاری بخش خصوصی می‌توان فضای مناسبی برای رونق کسب و کار در این مناطق فراهم کرد. با این حال روز گذشته خبرهایی منتشر شد مبنی بر فراهم شدن اطلس دریایی. اطلسی که قرار است تمام ظرفیت‌های استان‌های شمالی را برای جذب سرمایه به بخش خصوصی معرفی کند. در همین رابطه دبیر ستاد توسعه فناوری و صنایع دانش‌بنیان دریایی معاونت علمی رئیس‌جمهور با تأکید بر اینکه در همه استان‌های ساحلی کشور باید اطلس دریایی تهیه و براساس این اطلس اطلاعات استان یکپارچه‌سازی و جمع‌آوری شود، گفت: «سرمایه‌گذاران بخش‌های دولتی و خصوصی و مردم براساس این اطلس بهتر می‌توانند آن استان‌ها و ظرفیت‌های دریایی را بشناسند.»

■ دریا، منبعی ناشناخته برای دانشگاه‌ها

باید اطلس دریایی ویژه استان گلستان ایجاد شود تا بستری از آمایش صنعت دریایی خود را استخراج کنیم. «صنعت دریا برای این استان تعریف شده اما مشخص نیست چه اهدافی را باید دنبال کند. یک جزیره و خلیج داریم که شرایط خوبی ندارند. دریایی داریم که عمق آن مشخص نیست. حتی مرز دریایی خود را نمی‌دانیم و ساحلی با محدودیت‌های زیاد داریم.» این‌ها بخشی از حرف‌های رئیس سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان گلستان است که با طرح این سؤال که سهم گلستان از دریا چیست؟ می‌گوید: «با قدمت‌ترین دانشگاه منابع طبیعی را در استان داریم اما دانشگاه، دریا را به عنوان یک منبع نمی‌شناسد، ما هنوز از نفت دریای خزر استفاده نمی‌کنیم. وی ادامه داد: اگر صنعت ماهی خاویار را جدی نگیریم آن را از دست خواهیم داد، مسائل ناشناخته زیادی پیش‌روی ماست و باید شرایط را برای خودمان ترسیم کنیم.» حسین پیش‌قدم ادامه می‌دهد: «عقب‌نشینی دریا، ریزگردها و صحرای ترکمنستان از مسائلی است که ما باید در این زمینه اقدامات و برنامه‌ریزی‌هایی انجام دهیم. ۵ میلیارد تومان اعتبار در زمینه خلیج اختصاص یافت که تنها یک میلیارد تومان آن هزینه شد.» وی با بیان اینکه پروژه‌های خرد می‌تواند به استفاده از ظرفیت دریا کمک کند، می‌گوید: «از طرح‌های خوب در زمینه اشتغال دریا استقبال می‌کنیم.» رئیس سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان گلستان به منطقه ویژه تجاری، منطقه آزاد و بندر خشکی و تولید از منظر غیردریایی در حوزه بهداشت، صنایع غذایی اشاره کرده و ایجاد شرکت‌های دانش بنیان را در این زمینه ضروری می‌داند. در همین راستا دبیر ستاد توسعه فناوری و صنایع دانش‌بنیان دریایی معاونت علمی رئیس‌جمهور با اشاره به استان‌های ساحلی کشور تأکید کرده که باید در همه این استان‌ها اطلس دریایی فراهم کنیم تا نشانگر ظرفیت‌های موجود آن استان یا شهر باشد. محمدسعید سیف اظهار امیدواری کرده طی چند ماه آینده با همکاری مسئولان گلستان و اعضای جامعه نخبگان و برنامه‌ریزان گلستان با ستاد علم و فناوری این اطلس تهیه شود تا مقدمه‌ای برای تصمیم‌گیری و برنامه‌ریزی استان باشد. وی در این‌باره گفت: «مهم‌ترین ظرفیت‌هایی که می‌تواند در گلستان مورد توجه قرار بگیرد یکی بحث شیلات و آبزیان و صنایع وابسته به آن است که قدمت بالا و جدی در استان دارد و انتظار داریم از این ظرفیت‌ها در فناوری‌هایی که بتواند بازدهی را بالا ببرد و فناوری‌های نو در آن ایجاد بشود بهره ببریم.»

■ دریا و جذابیت‌های گردشگری

دریای خزر و سواحل آن، جاذبه‌ای خدادادی است که در بخش‌های مختلف ظرفیت‌هایی را برای شهرهای شمالی ایجاد کرده است اما تاکنون نتوانسته‌ایم از این مزیت الهی به نحو مطلوب برای آبادانی سواحل، اشتغال و رونق کسب و کار در منطقه بهره ببریم. این در حالی است که سواحل کشور قابلیت‌های گسترده‌ای برای جذب سرمایه‌گذاری به ویژه در بخش گردشگری دریایی در اختیار دارند. حمل و نقل دریایی، ایجاد گردشگاه‌های دریایی و ایستگاه‌های تفریحات آبی و بهره‌گیری از کشتی‌های تفریحی از جمله این توانمندی‌ها است که هنوز سرمایه‌گذاری لازم برای ایجاد فضای نشاط و آرامش و اشتغال در سواحل شمالی صورت نگرفته است.

ورزش‌های تفریحی آبی نظیر اسکی روی‌آب و جت‌اسکی، آکواریم دریایی و راه‌اندازی تورهای گردشگری ماهیگیری از جاذبه‌های دیگری است که می‌توان از آن برای جذب گردشگر بیش‌تر در سواحل شمالی بهره برد. دبیر ستاد توسعه فناوری و صنایع دانش بنیان دریایی معاونت علمی رئیس‌جمهور با اشاره به حوزه توریسم و استفاده از جذابیت‌هایی که در این بخش وجود دارد خاطر نشان کرد: «ظرفیت‌های خوبی وجود دارد و اگر در این بخش هم از سوی استان گلستان طرح‌هایی براساس فناوری‌های جدید که نیاز به حمایت داشته باشد، حمایت می‌کنیم.» البته سیف به مشکلات زیست‌محیطی خلیج گرگان و بررسی که باید در این زمینه صورت بگیرد هم اشاره کرد و آن را مهم دانست تا راهکارهایی برای آن اتخاذ شود. اما نباید فراموش کنیم اگر قرار است اطلس دریایی برای استان‌های ساحلی تدوین شود حتماً باید اطلاعات دریایی و ظرفیت‌های استان‌ها در این بخش مستند شود، مسئله‌ای که متأسفانه تاکنون اصلاً مورد توجه قرار نگرفته و انجام نشده است. در حال حاضر بیش‌ترین حوزه‌هایی که می‌تواند در گلستان در ارتباط با دریا مورد توجه قرار بگیرد شیلات و گردشگری دریایی است که می‌تواند ایجاد اشتغال کرده و برای مردم استان درآمدزا باشد. اما به گفته کارشناسان برای فعال شدن این دو حوزه موانعی در محیط‌زیست منطقه وجود دارد که به تعامل استان‌های شمالی با یکدیگر نیاز دارد تا طرح‌های گردشگری و فعالیت‌های شیلاتی بدون آسیب‌رساندن به محیط‌زیست رشد کند.

> **دریای خزر و سواحل آن، جاذبه‌ای خدادادی است که در بخش‌های مختلف ظرفیت‌هایی را برای شهرهای شمالی ایجاد کرده است اما تاکنون نتوانسته‌ایم از این مزیت به نحو مطلوب برای آبادانی سواحل، اشتغال و رونق کسب و کار در منطقه بهره ببریم. این در حالی است که سواحل کشور قابلیت‌های گسترده‌ای برای جذب سرمایه‌گذاری به ویژه در بخش گردشگری دریایی در اختیار دارند**

گام دوم یزد پس از ثبت جهانی در یونسکو

یزد مرکز معماری خشتی جهان می‌شود

گزارش ۲

مریم احمدی

ثبت جهانی شهر تاریخی یزد توسط سازمان یونسکو در چند ماه گذشته، اتفاق خوشایندی است که جاودانگی اولین شهر خشتی جهان با معماری منحصربفردش را نوید می‌دهد و می‌تواند رونق اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی این شهر را در پی‌داشته باشد. شهری که به عنوان یک بافت زنده خاص در دل کویر حالا فقط متعلق به ایران نیست و از حقوق جهانی برخوردار شده است. در شرایطی که برنامه‌های استراتژیک برای حفاظت از این شهر در سطح بین‌المللی در حال تدوین است اخباری از معرفی این شهر به عنوان مرکز معماری خشتی در جهان مطرح شده است. موضوعی که می‌تواند نقطه عطفی در رونق صنعت گردشگری شهر تاریخی یزد محسوب شود.

در کنار تمام مزایای اقتصادی و فرهنگی جهانی شدن شهر یزد، ثبت این منطقه تاریخی با معماری منحصربفردش می‌تواند از ساخت و سازهای بی‌رویه و غیراصولی به عنوان یکی از مهم‌ترین دغدغه‌های مدیران شهری در بسیاری از استان‌ها، جلوگیری کند. در حال حاضر بخش اعظمی از مرکز شهر یزد را بافت قدیم با معماری سنتی خشت و گل تشکیل داده و بخش دیگر که به عنوان منطقه توسعه یافته شناخته شده از معماری متفاوتی برخوردار است و پس از ثبت این شهر خشتی مقرر شده معماری‌های جدید هم با بافت سنتی و خشتی هماهنگ شوند! مسئله‌ای که می‌تواند جلوی ساخت و سازهای بی‌رویه و غیر اصولی در یزد را بگیرد و سیمای این شهر تاریخی را حفظ کند.

■ حفظ چهره تاریخی شهر

در شرایطی که ضرورت توجه به مقاوم‌سازی بناها در شهرهای کشور به منظور جلوگیری از بروز خسارات ناشی از حوادث طبیعی در دستور کار مسئولان شهری قرار گرفته است برخی کارشناسان سازه‌های گلی و خشتی یزد توانایی مقابله با زلزله را دارند و می‌توان از این پس این سبک خانه‌سازی را تداوم بخشید. عضو کمیسیون عمران مجلس با تأیید این موضوع گفت: از آنجا که سازه‌های گلی و خشتی توانایی مقابله با زلزله را دارند به منظور حفظ معماری سنتی این شهر مقرر شده در ساخت ساختمان‌ها و بناهای جدید در یزد استفاده از آجر، بتون و سیمان منطبق با معماری سنتی باشد و این مصالح بیش از اندازه به کار گرفته نشود. سیدابوالفضل موسوی بیوکی افزود: سازمان میراث فرهنگی، شهرداری و شورای شهر یزد موظف شده‌اند که ترمیم و نوسازی بناهای خشت و گلی را با نظر کارشناسی و تحت نظارت و در چارچوب ضوابط میراث فرهنگی انجام دهند. از انجا که مهم‌ترین مسئله در ثبت جهانی هر منطقه و بنا، حفاظت و صیانت از آثار تاریخی است از این رو می‌توان گفت زنده‌نگه داشتن بافت زنده و تاریخی شهر یزد و جاودانگی‌اش یکی از مهم‌ترین مزایای ثبت جهانی این شهر است. با توجه به اهمیتی که اکنون شهر تاریخی یزد در سطح جهانی یافته حفاظت جامع از نخستین شهر تاریخی ایران در فهرست جهانی یونسکو را در اولویت قرار می‌دهد و تمامی ساکنان و حتی بخش‌های دولتی و غیردولتی ملزم به حفاظت از بناهای این شهر هستند. محمدحسن طالبیان، معاون میراث فرهنگی کشور در این خصوص گفت: از مزایای مهم ثبت جهانی یزد این است که مدیریت یکپارچه در بخش تاریخی یزد توسط افراد مسئول در تمامی بخش‌های مدیریتی انجام می‌شود. وی امکان توسعه کیفی، رسیدگی فوری به بناهای تخریب شده، ساماندهی زمین‌ها در بافت ثبت جهانی شده و لایروبی مسیر قنات‌های موجود زیر این شهر تاریخی و احیای آنها با هدف بازدید عمومی را بخشی از دستاوردهای ثبت جهانی شهر تاریخی یزد عنوان کرد. ضمن اینکه یزد پس از ثبت جهانی دارای حقوق جهانی شده و اگر این شهر تاریخی در جنگ یا بلایای طبیعی دچار آسیب و خسارت شود همه کشورهای عضو یونسکو متعهد به جبران خسارت‌ها برای این شهر تاریخی هستند.

■ ثبت یزد به عنوان مرکز معماری خشتی جهان

چند ماه پس از ثبت جهانی شهر تاریخی یزد توسط یونسکو حالا اخباری از ثبت این شهر به عنوان مرکز معماری خشتی جهان منتشر شده است. موضوعی که با توجه به بافت منحصربفرد خشتی یزد و قدمت آن دور از ذهن به نظر نمی‌رسد. بافت متراکم و پیوسته این شهر که یک دست و منسجم کنار هم قرار گرفته و زندگی هنوز در آن جریان دارد علاوه بر اینکه امتیازی برای ثبت جهانی یزد محسوب می‌شود می‌تواند نام این شهر را به عنوان اولین شهر خشتی در جهان به لحاظ معماری جاودانه کند. طی روزهای اخیر نماینده مردم یزد در مجلس شورای اسلامی با اعلام اینکه به زودی یزد به عنوان مرکز معماری خشتی در جهان انتخاب می‌شود گفت: باتوجه به معماری شهر یزد به احتمال زیاد این شهر به عنوان مرکز معماری خشتی و گلی در جهان انتخاب می‌شود. موسوی بیوکی تحقق این موضوع را راه مؤثری برای رونق گردشگری این شهر عنوان کرد. چراکه طبق برآوردها این شهر ظرفیت جذب ۳۰۰ هزار نفر گردشگر را دارد و قطعاً بعد از ثبت و فراهم شدن زیرساخت‌ها این مهم محقق می‌شود.

گزارش

محمدرضا سوری

گردشگری اردستان با ساخت خانه‌های بوم‌گردی رونق می‌گیرد

درآمد بالای گردشگری در کنار ایجاد ده‌ها شغل از جمله مزایایی است که موجب شده تا این صنعت روز به روز شکوفاتر شده و بیشتر کشورهای دنیا در این زمینه سرمایه‌گذاری کنند. در این میان شهرستان اردستان در استان اصفهان از جمله مناطقی به حساب می‌آید که با دارا بودن اماکن مذهبی، تاریخی و فرهنگی و مناظر دیدنی در مناطق شهری و روستایی حرف‌های بسیاری در زمینه جذب گردشگران و رونق این صنعت برای گفتن دارد که با ایجاد برخی زیرساخت‌ها از جمله خانه‌های بوم‌گردی می‌تواند در این زمینه برای روستاها درآمدزایی کند. موضوعی که سبب شد تا روز گذشته رئیس اداره میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری اردستان اعلام کند: «با توسعه خانه‌های بوم‌گردی زمینه مناسب جذب گردشگر در شهرستان ایجاد می‌شود که این امر نقش مؤثری در افزایش درآمد روستاهای هدف گردشگری و مهاجرت معکوس دارد.»

امروزه صنعت گردشگری در بیشتر کشورهای جهان توانسته کمک بالایی به ایجاد اشتغال و درآمدزایی برای مردم آن کشور داشته باشد، به طوری که وسوسه‌انگیز بودن این درآمدها سبب شده تا بسیاری از کشورها نیز که فاقد مکان‌های ارزشمندی هستند با کپی‌برداری از مناطق تاریخی و فرهنگی و ساخت این بناها به صورت مصنوعی اقدام به جذب گردشگر کنند که به عنوان مثال می‌توان از کشور امارات متحده عربی که با کپی‌برداری از بادگیرهای یزد و جنوب ایران و ساخت تخت جمشید در این راه گام برمی‌دارد نام برد. این در حالی است که ایران با داشتن بسیاری از مناطق مذهبی تاریخی و فرهنگی و گردشگری نتوانسته در حد داشته‌های خود در جذب گردشگر موفق عمل کند.

در این میان استان اصفهان از جمله مناطقی است که با دارا بودن مکان‌های متنوع در این زمینه حرف‌های بسیاری برای گفتن دارد که آمار بالای جذب گردشگر از تمامی کشورهای جهان در طول سال گواه بر این مدعاست. با این وجود این مکان‌ها تنها در شهر اصفهان خلاصه نشده و در حال حاضر تمامی شهرهای این استان از ظرفیت بالایی در این زمینه برخوردارند که به عنوان نمونه می‌توان از شهرستان اردستان نام برد. رئیس اداره میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری اردستان در این خصوص به «جوان» می‌گوید: «وجود چندین مسجد و مکان مذهبی و قنات در این شهر سبب شده تا این شهرستان و حومه آن در این زمینه از غنای بالایی برخوردار باشند.» محمدرضا صدوقی با اشاره به این مناطق می‌افزاید: «مقابر امامزادگان و عرفای نامی مانند امامزادگان اسماعیل، موسی، قاسم، محسن، ابراهیم و عرفایی مانند پیر مرتضی، پیر جمالی، پیر سلیمان، پیر صابر، پیر علی، پیر محمود، پیر اسحاق، مقبره پیر اویس مهابادی، مقبره امیر اویس، مسجد ملایعقوب، خسرو، دربند، مسجد امام حسن مجتبی (ع) و مسجد جامع از جمله این مکان‌ها به شمار می‌روند.» وی ادامه می‌دهد: «خانه ارباب حسین مهابادی، روستاهای نیسیان، کچورستاق، ظفرقند، کچومثقال، قهساره، نهوج، موغار، شیرازان، داوران، خوش‌آباد، کجان، همچنین قنات دو طبقه اردستان، ارونه، منطقه شکار ممنوع خارو، منطقه حفاظت شده کهیاز و کوه دوروچین از جمله مناطق دیدنی در این شهرستان و مناطق اطراف آن هستند.»

■ خانه‌های بوم‌گردی نیاز اول رونق گردشگری

با وجود مناطق مهم گردشگری در اردستان، اما نبود برخی زیرساخت‌ها خصوصاً در مناطق روستایی موجب شده تا مردم این مناطق نتوانند از این سرمایه‌های معنوی بهره آنچنانی ببرند. رئیس اداره میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری اردستان در این رابطه می‌گوید: «با توجه به وجود برخی مناطق گردشگری در روستاها و همچنین ارائه تولیدات روستایی اعم از کشاورزی یا صنایع دستی نیاز است که زیرساخت‌هایی که به جذب گردشگر منجر می‌شود ایجاد شود.» صدوقی می‌افزاید: «از آنجا که برای اسکان گردشگران به شدت نیاز به ایجاد خانه‌های بوم‌گردی داریم لذا به شدت نیاز به ایجاد این مکان‌ها داریم.» وی با اشاره به اینکه هم‌اکنون سه اقامتگاه بوم‌گردی در شهرستان اردستان در روستاهای بغم و دو روستا در بخش زواره فعالیت دارند ادامه می‌دهد: «در حال حاضر شش مورد متقاضی در راستای ایجاد و راه‌اندازی خانه بوم‌گردی در روستاهای شهرستان وجود دارد، که تقاضاهای آنها در کمیته فنی در حال بررسی است.» به گفته وی از آنجا که روستاهای موغار، سرابه، نیسیان، سرهنگ‌آباد و امیرآباد جزو روستاهای هدف گردشگری شهرستان در حوزه کویر و طبیعت هستند، لذا ساخت و مرمت خانه‌های بوم‌گردی در این روستاها در اولویت بوده و به زودی اجرایی خواهد شد.

گذری بر استان‌ها

■ اسلامشهر: نماینده مردم تهران، ری، شمیرانات، اسلامشهر و پردیس در مجلس شورای اسلامی گفت: با توجه به وجود ظرفیت‌های فراوان در شهرستان اسلامشهر، تبدیل این شهرستان به منطقه اقتصادی ویژه‌ای ضروری است. محمدرضا نجفی با اشاره به اهمیت این شهرستان در تبدیل شدن به منطقه ویژه اقتصادی اظهار داشت: با وجودی که قرار بود زیرساخت‌های گمرک در اسلامشهر به‌وجود آید اما تاکنون هنوز گمرک در آن مستقر نشده و گردش پول و کالا در آن اتفاق نیفتاده است.

■ بوشهر: مدیر کل اوقاف و امور خیریه استان بوشهر از برگزاری آزمون سراسری حفظ و مفاهیم قرآن کریم در ۲۶ رشته با چهار موضوع حفظ، مفاهیم، انس با قرآن و انس با اهل‌بیت(ع) در این استان خبر داد. حجت‌الاسلام مرتضی محمدیان افزود: این اداره کل سالانه برنامه‌های مختلف قرآنی برگزار می‌کند که شناسایی استعدادهای درخشان قرآنی و برگزاری مسابقات و محفل انسی با قرآن در عرصه‌های گوناگون در اولویت برنامه‌ها قرار دارد.

■ سیستان و بلوچستان: رئیس سازمان جهاد کشاورزی سیستان و بلوچستان گفت: امسال ظرفیت تولید گوشت مرغ در استان به ۴۶ هزار تن افزایش یافته است. رضا نجفی افزود: ظرفیت واحدهای پرورش مرغ گوشتی نیز از ۱۵ میلیون قطعه در سال ۹۲ امسال به ۲۴ میلیون و ۸۰۰ هزار قطعه ارتقا پیدا کرده است. وی همچنین با اشاره به تولید گوشت مرغ در استان نیز گفت: ظرفیت تولید گوشت مرغ از ۲۳ هزار تن در سال ۹۲، امسال به ۴۶ هزار تن افزایش یافته و درصد خوداتکایی از ۳۸ به ۷۲ رسیده است.

■ کردستان: معاون فرهنگی بنیاد شهید کردستان از برگزاری ده‌ها برنامه فرهنگی در حوزه ایثار و شهادت در کردستان خبر داد. حسن مرادی در جلسه کمیته ایثارگران دهه فجر با اشاره به برنامه‌های پیش‌بینی شده برای ایام دهه فجر افزود: غبارروبی و عطرافشانی مزار شهدا، برگزاری یادواره شهدای اقشار مختلف از جمله اصناف و بازاریان، بانوان، شهدای دانشجو و دانش‌آموز، نصب بنر شهدای دوره انقلاب اسلامی در سطح استان و رونمایی از مراکز پروژه‌های شهدای فجرآفرین در این ایام انجام می‌گیرد.

■ آذربایجان‌شرقی: سرپرست معاونت میراث فرهنگی استان آذربایجان‌شرقی از ثبت ۱۲ اثر میراث ناملموس استان آذربایجان شرقی در فهرست آثار ملی خبر داد. محمد فتحی افزود: با ثبت آثاری اعم از «داستان عاشیقی»، «عاشیق غریب و صنم»، «مهارت ساخت و ساز «قوپوز» تبریز»، «مهارت سنتی منبت چوب تبریز»، «مهارت سنتی آهنگری بازار تبریز»، «مهارت فنون سنتی چاقوسازی در شهر بناب»، «تبریز خاستگاه خط نستعلیق»، «رسم چهارشنبه خاتون» «چهارشنبه ننه در روستای آق منار شهرستان ملکان»، «مهارت پخت نان محلی «کوکه» شهرستان خامنه»، «مهارت پخت فطیر سنتی بستان آباد»، «مهارت سنتی پخت آش قوروت قیله ارس (جلفا)»، «مهارت تهیه کفش سنتی و دست دوز تبریز» و ثبت «عاشیق سلجوق شهبازی» به‌عنوان «گنجینه زنده بشری در موسیقی ایرانی» در فهرست حاملان میراث ناملموس (نادره کاران)، مجموع آثار ثبتی استان به بیش از ۱۸۰۰ اثر رسید.